

2018/1. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Dış Ticaret ve Kambiyo Mevzuatı
29 Mart 2018 Perşembe – 18.00 (**Sınav Süresi 2 Saat**)

SORULAR

SORU 1 - İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik uyarınca zarar kavramını tanımlayarak, zararın tespitinde izlenecek usul ve esaslar ile zarar tehdidinin belirlenmesinde dikkate alınacak etkenleri detaylı bir şekilde açıklayınız. **(30 Puan)**

SORU 2 - Hariçte İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2007/5) uyarınca hariçte işleme tedbirlerine uyulmamasının sonuçlarını ve yapılacak işlemleri açıklayınız. **(20 Puan)**

SORU 3- Türk Parası Kiyemetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018-32/45) hükümlerine göre, A grubu yetkili müesseselerin Türk Parası Kiyemetini Koruma ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde bulunabileceği faaliyetleri yazınız. **(25 puan)**

SORU 4 – Gümrük Yönetmeliği uyarınca, özet beyan aranılmayacak haller kapsamında özet beyan verilmesini gerektirmeyen eşya nelerdir? **(25 Puan)**

CEVAPLAR

Cevap 1 - Zarar kavramının tanımı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde yapılmıştır. Buna göre; bir üretim dalında maddi zarar, maddi zarar tehdidi veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak gecikmesi zarar olarak kabul edilir.

Zarar tespitine ilişkin detaylara ise aynı yönetmeliğin 17 ncı maddesinde yer verilmiştir.

Maddi zarar tespiti somut delillere dayanmalı ve dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın hacmi ve bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatları ile yerli üretim dalı üzerindeki etkilerinin nesnel incelemesini içermelidir.

Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın hacmi ile ilgili olarak; bu ithalatta, mutlak anlamda veya Türkiye'deki üretim veya tüketime oranla önemli ölçüde bir artış olup olmadığı incelenir. Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın fiyatlar üzerindeki etkisi ile ilgili olarak, dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın fiyatlarının Türkiye'deki benzer malın fiyatının önemli ölçüde altında kalıp kalmadığı veya bu ithalatın, önemli ölçüde, fiyatları düşürücü ya da fiyat artışlarını engelleyici etki yaratıp yaratmadığı incelenir. Bu etkenlerin biri veya birkaç mutlaka belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir.

Bir ürünün birden fazla ülkeden ithalatının eş zamanlı olarak soruşturmayaya konu olması halinde, bu ithalatın etkileri toplu olarak değerlendirilebilir. Böyle bir değerlendirme; her bir ülkeden yapılan ithalat için damping marjı veya sübvansiyon miktarının ve ithalat miktarının ihmali edilebilir oranlardan fazla olması ve ithal malların kendi aralarındaki ve ithal mallarla yerli benzer mal arasındaki rekabet şartları bakımından, ithalatın etkisinin toplu olarak değerlendirilmesinin uygun olduğunu belirlenmesi halinde yapılabilir.

Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın üretim dalı üzerindeki etkisinin incelenmesi; satışlar, kârlar, üretim, piyasa payı, verimlilik, yatırım hasılatı ve kapasite kullanımındaki fiili ve potansiyel azalma; yurt içi fiyatları etkileyen unsurlar; damping marjinin büyülüğu; nakit akışı, stoklar, istihdam, ücretler, büyümeye, sermaye veya yatırımları artırma yeteneği üzerindeki fiili veya potansiyel olumsuz etkiler dahil olmak üzere, üretim dalının durumu ile ilgili tüm etkenleri ve göstergeleri kapsar. Bu liste sınırlayıcı değildir ve bu etkenlerin biri veya birkaç mutlaka belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir.

Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın yerli üretim dalına zarar verdiği hususu yukarıda yer alan faktörler çerçevesinde ortaya konulmalıdır. Dampingli veya sübvansiyonlu ithalat ile yerli üretim dalının maruz kaldığı zarar arasındaki nedensellik bağının mevcut delillere dayandırılması gerekmektedir. Dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalat dışındaki nedenlerden kaynaklanan zarar bu ithalata atfedilmemelidir. Bu açıdan ilgili olabilecek etkenler; diğerlerinin yanı sıra, dampingli veya sübvansiyonlu olmayan ithalatın hacmi ve fiyatları, talepteki daralma veya tüketim kalıplarındaki değişimler, yabancı ve yerli üreticilerin ticareti kısıtlayıcı uygulamaları ve aralarındaki rekabet, teknolojideki gelişmeler ile yerli üretim dalının ihracat performansı ve verimliliği gibi etkenleri kapsar.

Dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın üretim dalı üzerindeki etkisi; üretim süreci, satışlar ve kârlara ilişkin bilgilerin benzer ürün için ayrı olarak elde edilebilmesi halinde bu bilgilere dayanılarak tespit edilir. Böyle bir tanımlamanın mümkün olmaması halinde ise, dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın etkisi, hakkında bilgi sağlanabilen ve benzer ürünü de kapsayan en dar mal grubu ya da yelpazesinin üretiminin incelenmesi suretiyle yapılır.

Maddi zarar tehdidi; iddialara, tahminlere veya uzak olasılıklara değil, maddi delillere dayandırılmalıdır. Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın zarara neden olacağı bir ortamı yaratacak koşullardaki değişiklikler açıkça öngörülebilir ve meydana gelmesi yakın olmalıdır. Maddi zarar tehdidinin belirlenmesinde aşağıdaki etkenler dikkate alınır:

- a) İthalatta büyük ölçüde artış ihtimalini gösteren, iç piyasaya dampingli veya sübvansiyonlu ithalatta önemli ölçüde bir artış oranı,
- b) İlave ihracatı emebilecek başka ihraç pazarlarının da bulunduğu dikkate alınarak; Türkiye pazarına yönelik dampingli veya sübvansiyonlu ihracatta önemli ölçüde artış ihtimalini gösteren, ihracatçının yeterli ölçüde ve serbestçe elden çıkartılabilir bir kapasitesi bulunması veya kapasitesinde gerçekleşmesi yakın önemli ölçüde bir artış olması,
- c) İthalatın, yurt içi fiyatları önemli ölçüde düşürecek veya bunların artışlarını engelleyecek ve ithalata talebi artırabilecek fiyatlarla yapılip yapılmadığı,
- d) Soruşturma konusu malın stokları,
- e) Sübvansiyon soruşturmalarda; soruşturma konusu sübvansiyonun niteliği ve yaratabileceği ticari etkiler.

Bu etkenlerden hiç biri tek başına kesin biçimde belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeye bilir. Bu faktörler bir bütünlük içinde ele alındığında, daha fazla dampingli veya sübvansiyonlu ihracat yapılmasının yakın ve muhakkak olduğu ve önlem alınmadığı takdirde, maddi zarar meydana geleceği sonucunu doğurmaktadır.

3

Cevap 2 - (1) Hariçte işleme tedbirlerini, hariçte işleme rejimi ve hariçte işleme izin belgesinde/hariçte işleme izninde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyenlerden;

a) Belgede/izinde kayıtlı miktar ve değerin üzerinde ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu kısma tekabül eden ithalattan doğan vergi ithal tarihi itibarıyla,

b) Belgenin/iznin iptal edilmesi halinde, bu kapsamda ithalat yapılmışsa bu ithalata ilişkin alınmayan vergi ithal tarihi itibarıyla,

c) Belge/izin kapsamında ithalat yapılmamışsa, **Hariçte İşleme Rejimi Tebliğinin (İhracat: 2007/5)** 13 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca teminata bağlanan veya alınmayan vergi ihraç tarihi itibarıyla,

4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(2) Kapatma esnasında ibraz edilen gümrük beyannamesi ve eki belgelerin sahte veya üzerinde tahrifat yapılmış olması durumunda, bu beyanname kapsamı ithalata ilişkin vergi, (1) numaralı fıkrı hükümleri çerçevesinde tahsil edilir, ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır ve belge/izin sahibi firma 1 (bir) yıl süreyle hariçte işleme rejiminden yararlanılmaz.

(3) **Hariçte İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2007/5)** ile bu Tebliğ istinaden yayımlanan genelgelere uymayan, yanlış işlem yapan, belgelerin/izinlerin ilgiliye ait orijinal nüshasına gerekli meşruhatı kaydetmeden işlem yapan, yaniltıcı bilgi veren ve bu nedenlerden dolayı vergi kaybına veya verginin tahsilinde gecikmelere sebep olan gerçek ve tüzel kişiler, asıl borçludan alınamayan alacağı ödemesinden müstereken ve müteselsilen sorumludur. Bu çerçevede amme alacağı, gecikme süresi de dikkate alınarak (1) numaralı fıkrı hükümlerine göre tahsil edilir.

Cevap 3 - Türk Parası Kiyemetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018-32/45) hükümlerine göre, A grubu yetkili müesseseler Türk Parası Kiyemetini Koruma ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunabilirler:

- 1) Kaydi para hariç yabancı paraları almak ve satmak.
- 2) Kaydi para hariç yabancı paraları daha küçük veya daha büyük kupürlerle, ayrı cins kaydi para hariç yabancı paralarla değiştirmek.
- 3) Merkez Bankasınca tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde dövizi natık çekleri satın almak.
- 4) Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından üretilen basılı altınlar (milli ziynet ve meskük ve benzeri) ile bir kilogramdan küçük bar veya külçe şeklinde standart işlenmemiş altınların alım satımını yapmak.
- 5) Aynı iş günü içerisinde transfer emrinin verilmesi veya işleme konu fiziki teslimatın yapılması şartıyla; bankalar, yetkili müesseseler ve müşterileriyle bankacılık aracılığıyla yapılan transferler yoluyla yabancı para almak, satmak ve ayrı cins yabancı paralarla değiştirmek.
- 6) Borsaya üye olmak kaydıyla, ilgili yönetmelik ve mevzuat hükümleri çerçevesinde kıymetli taşlar ile standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ithalini, ihracını ve Borsada sürdürülmekte olan kıymetli maden ve taşlara ilişkin işlemleri yapmak.
- 7) Aynı iş günü içerisinde transfer emrinin verilmesi veya işleme konu fiziki teslimatın yapılması şartıyla; bankalar, yetkili müesseseler ve müşterileriyle transfer gerçekleştirebilen kuruluşlar aracılığıyla yabancı para almak, satmak ve ayrı cins yabancı paralarla değiştirmek.
- 8) Elektronik para kuruluşu ve ödeme kuruluşlarının temsilcisi olarak faaliyet göstermek.
- 9) Müsteşarlıkça izin verilmesi halinde merkez ve/veya şube adresleri ile uygun görülen diğer yerlerde para makineleri aracılığıyla yabancı para alım satımı ve buna ilişkin işlemleri yapmak.
- 10) Tutar sınırlaması olmaksızın banka kartları ve 10 bin ABD Dolarına kadar ön ödemeli kartlar aracılığıyla yabancı para alım satımı yapmak.
- 11) Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde Müsteşarlıktan izin alınması şartıyla, yurt dışına madeni yabancı para veya Türk Lirası banknot sevkiyatı gerçekleştirmek.
- 12) Müsteşarlıkça uygun görülen diğer faaliyetleri gerçekleştirmek.

4

Cevap 4 - Gümrük Yönetmeliğinin “Özet beyan aranmayacak haller” başlıklı 61inci maddesine göre aşağıda belirtilen eşya için özet beyan aranmaz:

- a) Elektrik enerjisi,
- b) Boru hattı ile gelen eşya,
- c) Elektronik medya içerenler dahil, mektup, posta kartı ve basılı yayınlar,
- ç) Uluslararası Posta Sözleşmesi kapsamında taşınan eşya,

d) Paletler, konteynerler ve bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde denizyolu, havayolu, demiryolu ve karayolu vasıtasıyla taşınan eşya hariç, 175, 176 ve 177 nci maddeler uyarınca başka bir yolla gümrük beyanı yapılan eşya,

e) Yolcu eşyası,

f) Paletler, konteynerler ve bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde denizyolu, havayolu, demiryolu ve karayolu vasıtasıyla taşınan eşya hariç, 169, 170 ve 171 inci maddeler uyarınca sözlü beyanı uygun bulunan eşya,

g) ATA Karnesi ve Gümrüklerden Geçiş Karnesi (CPD) kapsamı eşya,

ğ) TIR karnesi kapsamı eşya,

h) Bakanlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ve Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü'nün münhasıran aslı görevleri ile ilgili olarak ve hizmet ifasında kullanılmak üzere kendilerine ait taşıtlı veya yalnızca kendi yetkililerinin kullanımına mahsus taşıtlarla Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkarılan silahlar ve askeri malzeme,

i) 19 Haziran 1951'de Londra'da imzalanan Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen Form 302 kapsamı eşya,

i) 18 Nisan 1961'de diplomatik ilişkiler hakkında imzalanan Viyana Sözleşmesi, 24 Nisan 1963'de imzalanan konsolosluk ilişkileri hakkında Viyana Sözleşmesi veya diğer konsolosluk sözleşmeleri veya 16 Aralık 1969'da imzalanan özel görevler hakkında New York Sözleşmesine göre muafiyet tanınan eşya.

j) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilerce işletilen üretim veya sondaj platformları için Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkarılan aşağıdaki eşya,

1) Yapım, onarım, bakım veya değiştirme amacıyla bu tür platformların bünyesine dahil edilen eşya,

2) Bu platformları teçhiz etmek veya donatmak üzere kullanılan eşya,

3) Bu platformlarda kullanılan veya tüketilen malzeme ve,

4) Bu platformların zararsız atık maddeleri

k) Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının onbirinci bendi kapsamı cenazeler.